

De wonderbare spijziging

Periodethema: Geboorte en rondwandeling
Johannes 6: 1-15

KERNTEKST

'En Jezus zeide tot hen: Ik ben het Brood des levens.' (Joh. 6: 35a)

UITLEG VAN DE KERNTEKST

Als kerntekst voor deze vertelling zou ook gekozen kunnen worden voor vers 11: 'En Jezus nam de broden, en gedankt hebbende deelde Hij ze de discipelen, en de discipelen dengenen die nedergezeten waren; desgelijks ook van de visjes, zoveel zij wilden.' In deze tekst ligt de nadruk meer op het wonder van de Heere Jezus. Maar juist de boodschap die door het wonder heen klinkt, is dat de Heere Jezus het Brood des levens is. Zoals wij brood nodig hebben om te leven, zo hebben wij de Heere Jezus nodig om eeuwig te kunnen leven. Alleen in Hem is het leven te vinden.

BEGINSITUATIE

De Heere Jezus verricht wonderen tijdens Zijn rondwandeling op aarde. Zo heeft hij, in Bethesda bij het badwater daar, een man genezen die al achtendertig jaar ziek gelegen had. De Joden spreken Hem hierop aan, want dit wonder gebeurde op de sabbat. Jezus heeft hun ongeloof bestraft en hen erop gewezen de Schriften te onderzoeken. Hij neemt afstand van hen en vertrekt over de Zee van Galiléa.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat de Heere Jezus het Brood uit de hemel is.
- Zij begrijpen de betekenis van 'het Brood uit de hemel'.

- Ze onthouden dat ook zij van dit Brood mogen en kunnen eten.

INDELING

- Een grote schare is Jezus gevolgd langs de oever van het meer.
- Jezus geeft Filippus opdracht de mensen te eten te geven.
- Filippus weet niet hoe hij dat moet doen.
- Andreas komt hem te hulp met vijf gerstebroodjes en twee gebraden visjes.
- Jezus laat de mensen plaatsnemen op het gras.
- Hij dankt voor het eten en deelt daarna het eten uit aan Zijn discipelen.
- De discipelen delen het uit aan de mensen totdat iedereen verzadigd is.
- Het voedsel wat over is, wordt verzameld.

OPMERKINGEN

Deze geschiedenis komt in alle vier de evangeliën voor. Mattheüs en Markus beschrijven deze geschiedenis na de onthoofding van Johannes de Doper, Lukas beschrijft deze geschiedenis nadat Jezus Zijn discipelen heeft uitgezonden om te prediken en zieken te genezen en Johannes beschrijft dit wonder na de genezing van de man bij het badwater in Bethesda. Elke evangelist kiest een andere invalshoek, maar de beschrijving van de wonderbare spijziging is gelijk. Het is opmerkelijk dat de Heilige Geest deze geschiedenis door alle vier de evangelisten heeft laten opschrijven.

ZINGEN

Psalm 47: 4; 56: 5; 72: 7; 81: 12; 99: 8

UITLEG VAN DE PSALM

Psalm 47 is een opwekking om God te dienen, dat klinkt door in de hele psalm. De toekomst van het rijk van Christus wordt in deze psalm bezongen en als we dan bedenken dat Jezus het Brood des levens is, dat Hij de Koning is, dat Hij voor Zijn onderdanen zorgt, dat Hij alles geeft wat we op aarde nodig hebben, maar dat Hij veel meer kan en wil geven namelijk het eeuwige leven, laten we dan zingen op die toekomst.

MATERIALEN

Gebruik een landkaart van Israël (uit de tijd dat Jezus op aarde was), zodat u kunt aangeven waar de gebeurtenissen plaats hebben gevonden.

BORDPLAN

Schrijf (of teken) vijf broden en twee visjes op het bord. Schrijf daarbij (ernaast of er onder) het getal 5000. Laat dit staan als stille getuige van het grote wonder dat meer dan vijfduizend mensen gegeten hebben van vijf broden en twee visjes. Tijdens de vertelling kunt u af en toe wijzen naar het bord, zodat de kinderen het wonder zullen zien.

INTRODUCTIE

Jullie weten dat de Heere Jezus, toen Hij op aarde was, heel veel wonderen heeft gedaan. Hij heeft blinden de ogen geopend, doven kunnen weer horen, Hij heeft zelfs een man genezen die al achtendertig jaar ziek was. Heel veel mensen zijn Hem gevolgd om de wonderen die Hij doet. Maar zien zij Hem ook als de Messias? Zien zij in Hem de grote Zoon van David, Die geen koninkrijk op aarde heeft, maar een Koninkrijk in de hemel? Hij, Die niet alleen wonderen doet, zoals het genezen van de zieken en gehandicapten, maar zien zij in Hem de Zoon van God, Die zondaren wil zalig maken?

BRUGZIN OF BEGINZIN

En jij? Wie zie jij in de Heere Jezus?

Vertelling

Filippus schrikt! Wat zegt Jezus tegen hem? Hoort hij het goed? Ja, Jezus zegt: 'Filippus, waar zullen wij broden kopen, zodat deze mensen kunnen eten?' Filippus zegt tegen de Heere: 'Als we voor tweehonderd penningen brood kopen, is dat nog niet genoeg als alle mensen maar een hap nemen.'

Je moet weten dat een penning, of een Denarie, het loon was wat een arbeider op één dag kon verdienen! Dat is dus best veel geld. Eigenlijk zegt Filippus dat het onmogelijk is voor hen, arme vissers, om voor zoveel mensen brood te kopen. Om hoeveel mensen gaat het eigenlijk? En waar komen die mensen vandaan? De Heere Jezus heeft met de Joden gesproken die Hem ter verantwoording hadden geroepen toen Hij op de sabbat een man genezen heeft, die al achtendertig jaar ziek was. Hij heeft hen gewezen op God de Vader, Die Hem gezonden heeft om de mensen te overtuigen van hun zonden en ze te wijzen op Zichzelf, het Lam van God Dat de zonden van de wereld zal wegnemen. Maar ze wilden Jezus niet geloven. Jezus is een inham van de Zee van Galilea (of ook wel de Zee van Tiberias genoemd) overgevaren.

Via de oever zijn heel veel mensen Hem gevolgd. Zij hebben de wonderen en de tekenen gezien die de Heere doet. Deze mensen komen door verschillende plaatsen die aan de oever van het water liggen en de groep, die Jezus en Zijn discipelen volgt, wordt steeds groter. Ik stel me zo voor dat de mensen door een dorpje komen en daar vertellen dat ze Jezus volgen Die daar, in dat bootje, over het meer gaat. En dat ze vertellen dat Hij wonderen heeft gedaan. Dat willen de mensen uit dat dorpje ook wel eens meemaken en zo wordt de schare steeds groter en groter. Ze willen allemaal wel eens een wonder zien. Er zijn misschien ook wel zieken geweest die meegenomen zijn, want Jezus kan hen beter maken! Johannes schrijft dat ook in vers 2. De mensen volgen Hem, omdat zij Zijn tekenen (wonderen) gezien(!) hebben. Maar er staat niet dat zij Hem volgen om Zijn woorden. Om Wie Hij is. En zo komt het dat er een enorme groep mensen bij de Heere Jezus en Zijn discipelen is gekomen. De Heere wil Filippus op de proefstellen. Daarom vraagt Hij aan hem waarvan zij brood zullen kopen om al die mensen te eten te geven. De Heere Jezus weet welk wonder Hij zal gaan doen. We zullen dat straks ook horen.

Als Filippus de Heere antwoord heeft gegeven dat zij echt niet genoeg geld hebben om al die mensen te kunnen voeden, komt Andreas (de broer van Petrus) hem te hulp. Andreas zegt tegen Jezus: 'Hier is een jongetje. Hij heeft vijf gerstebroden en twee gebraden visjes bij zich.' Gerstebrood, het brood van de armen. En dan nog maar vijf broden. Wat moet je daarmee beginnen met zoveel mensen? De discipelen weten zich geen raad. Wat moeten ze doen? *Ja, wat zouden ze moeten doen? Weet jij het? Als je je geen raad meer weet, als geen mens je kan helpen? Juist! De Heere kan altijd helpen. Hij is machtig, Hij is almachtig, dat betekent dat er geen beperking is, geen einde aan Zijn macht.* De Heere Jezus zegt: 'Laat de mensen gaan zitten in het gras op deze berg.' Je moet weten dat er in het voorjaar veel groen gras is op deze berg of beter gezegd op deze heuvel. Jezus gaat ook zitten.

Gaat Hij de mensen onderwijzen? Joodse rabbi's gaan namelijk ook zitten als zij gaan onderwijzen. Het is trouwens bijna Pascha, Paasfeest. *Jullie weten wel wat dat het Pascha een belangrijk feest is bij de Israëlieten. Het paaslam wordt dan geslacht en men denkt aan de bevrijding uit Egypte, langgeleden, maar het is ook het feest van de verwachting van de Messias Die komt.*

Als iedereen zit (het is trouwens een groep van vijfduizend mannen, de vrouwen en kinderen zijn niet meegeteld), neemt Jezus de gerstebroodjes en de visjes. En Hij dankt eerst God, Zijn Vader, in de hemel. Als Hij gedankt heeft, deelt Hij de broden en de vissen uit aan Zijn discipelen. Zij mogen ze weer uitdelen aan de mensen. Het gaat maar door. Er lijkt geen einde aan te komen. Alle mensen eten van de broden en de vissen, ze eten en eten totdat iedereen genoeg gegeten heeft. Iedereen eet totdat hij of zij verzadigd is. Wat een wonder, hè? Vijf gerstebroodjes en twee gebraden visjes en veel meer dan vijfduizend mensen eten daarvan!

Als iedereen genoeg gegeten heeft, geeft Jezus Zijn discipelen de opdracht al het voedsel dat over is, op te halen. Er mag niets verloren gaan. *Zullen wij daar ook om denken? Nooit zomaar brood of ander eten weggooien, hoor!* Als de discipelen alles verzameld hebben, zijn er twaalf korven (manden) van de vijf gerstebroden over. Zo'n korf of mand nam een Jood mee als hij bijvoorbeeld op de sabbat een reis moest maken, dan hoefde hij geen brood te kopen. Romeinse soldaten namen een dagvoorraad brood mee in zo'n korf. Zo zorgt de Heere ook voor Zijn discipelen.

De mensen hebben het wonder, het teken, gezien. En ze zeggen het tegen elkaar: 'Deze is de Profeet Die in de wereld komen zou'. Ze worden er opgewonden van, maar Jezus ziet wat ze van plan zijn. Ze willen Hem Koning maken van een aards koninkrijk. Dat wil Hij niet, Hij is geen wereldse Koning, Die uit is op macht. Daarom ontwijkt Hij de schare en trekt Zich terug op de berg om te bidden. Zelfs de discipelen worden weggestuurd.

AFSLUITING

Wat een geschiedenis, hè? Lees eens met mij mee wat er staat in Johannes 6: 35. 'En Jezus zeide tot hen: Ik ben het Brood des levens.' Daar gaat het om! Hij is het Paaslam. Hij geeft Zichzelf over om te lijden en te sterven en zo de zonden van Zijn kinderen te verzoenen. Wij allemaal hebben gezondigd, wij willen zelf koning zijn in ons leven. Maar als wij onze eigen koning blijven, gaan we verloren. We zijn al verloren.

Maar, en dat is het grootste wonder, Jezus kan en wil Koning zijn in jouw en mijn hart. En als Hij onze Koning is, dan hebben we genoeg om van te leven. Om eeuwig van te leven! Eet je mee van het Brood des levens?

VERWERKING

- In het Oude Testament zijn ook voorbeelden te vinden van een wonderbare spijziging.
- Ex. 16: 4, 15, 31 en 35. Dit gaat over manna in de woestijn.
- 1 Kon. 17: 1-6. De raven die Elia brood en vlees brachten.
- 1 Kon. 17: 9-16. Het meel en de olie, dat niet op- raakte.
- 2 Kon. 4: 1-7. De olie die niet opging, totdat er geen vaten meer waren.
- 2 Kon. 4: 42-44. De twintig kleine gerstebroden die vermenigvuldigd worden.

Maak verschillende groepen en verdeel de Bijbel- gedeelten over de groepen. In de groepen moeten de kinderen de volgende opdracht uitvoeren:

- Lees het gedeelte.
 - Probeer met elkaar op te schrijven welk wonder de Heere met het eten doet.
 - Wat vind je mooi aan dit Bijbelgedeelte en waar- om?
 - Wat kun je leren uit het Bijbelgedeelte?
- Wanneer de kinderen in de groepen uiteen zijn ge- weest, zouden alle groepen plenair kunnen vertel- len wat er in hun Bijbelgedeelte stond. Op deze manier wordt de Bijbelkennis vergroot en zullen ze verschillende grote daden van God tot zich nemen.
- Denk met de kinderen eens na over onze weg- werpcultuur. Hoe gaan wij om met eten en met andere dingen? Hoe gaan we om met dat wat de Heere ons heeft geschonken?
 - Spreek met de kinderen over de Heidelbergse Catechismus, zondag 28 vraag en antwoord 76 en over de Nederlandse Geloofsbelijdenis, arti- kel 35 met name het laatste gedeelte vanaf 'maar om het hemels en geestelijk leven te onderhou- den...'
 - U kunt ook de vierde bede uit het 'Onze Vader' met de kinderen bespreken (Heidelbergse Ca- techismus, zondag 50, vraag en antwoord 125). Wordt hier alleen brood (eten) bedoeld of wil de Heere ons álles geven wat wij voor ons leven no- dig hebben? Denk hierbij aan werk voor de ou- ders, zodat zij kunnen voorzien in het levenson- derhoud. Maar ook aan gezondheid om werk te kunnen doen. Wijsheid om op school te kunnen leren, zodat je later in je levensonderhoud kunt voorzien. Al deze en nog veel meer zaken heb- ben betrekking op de bede 'Geef ons heden ons dagelijks brood'.

